

Opinia prawna w sprawie uprawnień do dofinansowania wczasów „pod gruszą” w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Częstochowie .

Po zapoznaniu się z treścią zapytania dz. kadr w/m w sprawie uprawnień do dofinansowania pracownikowi i jego dziecku wczasów „ pod gruszą” z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Częstochowie, jak również mając na uwadze wskazane wątpliwości prawne, stwierdzam co następuje.

W przedmiotowym piśmie wskazano 2 przypadki gdzie zachodzi wątpliwość co do zasadności przyznania dofinansowania tzw. „wczasów pod gruszą” dla dziecka pracownika tut. urzędu albowiem:

- w pierwszym przypadku pracownica przebywała na urlopie wypoczynkowym w okresie od dnia 20.07.2001r do 02.08.2011r , a jej syn był uczniem szkoły do dnia 30.06.2011r , co potwierdza wpis w okazanej kserokopii legitymacji szkolnej, przy czym ustnie uzyskano informację, że syn pracownicy szkolił się w szkole policealnej, a konkretnie w

v zawodzie

- w drugim przypadku pracownica korzystała z urlopu wypoczynkowego w dniach 22.07.2001r do 05.08.2011r. a jej syn złożył egzamin licencjacki w dniu 13.07.2011r , co potwierdzać ma zaświadczenie o ukończeniu studiów wyższych i złożeniu egzaminu licencjackiego w dniu 13.07.2011r.

Z ustnej informacji uzyskanej od pracownika kadr wynika, że w obu w/w przypadkach wnioski o urlop zostały złożone przez pracowników już po zakończeniu nauki w szkole i po zdaniu egzaminu licencjackiego, *przed dziećmi*.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r.o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (t.j. Dz.U. Z 1996r , Nr 70, poz. 335 z późn. zm.) przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z Funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu. Zasady i warunki korzystania z usług i świadczeń finansowanych z Funduszu, z uwzględnieniem ust. 1, oraz zasady przeznaczania środków Funduszu na poszczególne cele i rodzaje działalności socjalnej określa pracodawca w regulaminie ustalonym zgodnie z art. 27 ust. 1 albo z art. 30 ust. 5 ustawy o związkach zawodowych. Pracodawca, u którego nie działa zakładowa organizacja związkowa, uzgadnia regulamin z pracownikiem wybranym przez załogę do reprezentowania jej interesów.

Zgodnie zaś z § 10 ust. 5 Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Częstochowie, wprowadzonego zarządzeniem Naczelnika PUS w Cz-wie nr 16/2001 z dnia 08.06.2011r. i uzgodnionym z zakładową organizacją związkową, uprawnionymi do otrzymania dofinansowania do „wczasów pod gruszą” są pracownicy wymienieni w § 8 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz członkowie ich rodzin o których mowa w § 8 ust.2 pkt.2 i 3 niniejszego Regulaminu. Przez członka rodziny, o którym mowa w § 8 ust.2 pkt.2 i 3 rozumie się pozostające na utrzymaniu osoby uprawnionej dzieci własne, dzieci przysposobione oraz przyjęte na wychowanie w ramach rodziny zastępczej, dzieci współmałżonków, w wieku do ukończenia 18 lat, a jeżeli kształcą się w szkole - do czasu ukończenia nauki, potwierdzonej stosownym dokumentem, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 lat.

Osoba uprawniona występująca o przyznanie świadczeń lub pomocy z Funduszu winna złożyć odpowiedni wniosek wraz z wyliczonym dochodem w rodzinie (§ 6 regulaminu ZFŚS w PUS w Cz-wie). Podstawą przyznawania świadczeń socjalnych z Funduszu jest wniosek oraz inne wiarygodne dokumenty potwierdzające sytuację życiową rodzinną i materialną złożone przez osobę uprawnioną (§ 6 ust. 1 cyt. aktu) .

Warunkiem ubiegania się o dofinansowanie do wypoczynku jest:

- 1) złożenie wniosku oraz pozostałych wymaganych dokumentów, a także przestrzeganie innych postanowień, dotyczących korzystania ze świadczeń socjalnych,
- 2) urlop w wymiarze co najmniej 14 dni kalendarzowych,

Wysokość dofinansowania do wypoczynku, o którym mowa w ust. 1 jest zróżnicowana i

zależna od dochodu brutto za rok poprzedzający, ustalonego zgodnie z zasadami określonymi w § 5 i 6 oraz z zastosowaniem Tabeli, stanowiącej Załącznik nr 3 do niniejszego Regulaminu (§10 ust.2 w/w Regulaminu).

Regulamin nie określa wprost kiedy świadczenie o wypłatę dofinansowania jest wymagalne jednakże mając na uwadze zapis § 3 ust. 2 cyt. Regulaminu przyjąć należy, że prawo do świadczeń przysługuje po ich przyznaniu przez naczelnika urzędu z tym, że wydaje się, iż warunki wymagane do uzyskania świadczenia winny być spełnione w chwili ubiegania się o świadczenie, a najpóźniej w chwili podjęcia decyzji o ich przyznaniu. W przypadku wczasów pod gruszą warunkiem koniecznym dla ubiegania się o dofinansowanie jest przedłożenie wniosku o dofinansowanie, posiadanie statusu osoby uprawnionej do ubiegania się ze środków funduszu oraz korzystanie z urlopu wypoczynkowego w wymiarze co najmniej 14 dni kalendarzowych.

W przedstawionych do zaopiniowania sprawach pracownik, aby nabyć prawo do ubiegania się o dofinansowanie, winien jednocześnie spełniać warunki określone w regulaminie tj.

-posiadać status pracownika,

- urlop w wymiarze 14 dni kalendarzowych (tutaj regulamin nie określa czy wymagane jest wykorzystanie urlopu czy samo złożenie wniosku o urlop, jednakże mając na uwadze fakt, iż przedmiotowe dofinansowanie nie jest przyznawane przed rozpoczęciem urlopu, przyjąć należy, że dany urlop winien być co najmniej rozpoczęty)
- posiadanie przez osoby wymienione w § 8 ust. 2 statusu dziecka uczącego się .

Aczkolwiek Regulamin, jak wcześniej wskazano, nie określa momentu na jaki należy badać warunki uprawniające ubieganie się pracownika o dofinansowanie w przypadku uczących się dzieci pracowników, jednakże przyjęcie, że dziecko takie musiałoby spełniać warunki identyczne jak pracownik tj. korzystać z urlopu jest interpretacją nie do przyjęcia i sprzeczną z logiką. Nie można więc traktować dziecka pracownika jako osoby uprawnionej do świadczenia tzw. "wczasów pod gruszą" w sposób oderwany od jego rodzica będącego pracownikiem urzędu. Zapis o przysługiwaniu świadczenia osobie uprawnionej, tzn. Dziecku pracownika nie może być interpretowany jako samodzielne, niczym nie uwarunkowane uprawnienie do żądania wypłaty takiego świadczenia przez dziecko pracownika. Zapis ten winien być interpretowany przy zastosowaniu pozostałych przepisów, a zwłaszcza tego, który stanowi, że ubiegac o przedmiotowe świadczenie może się wyłącznie pracownik, bo to on składa wniosek, on składa wymagane dokumenty, on składa wymagane przez Regulamin i jego załączniki oświadczenia. Zatem skoro pracownik nabywa uprawnienia do ubiegania się o dofinansowanie z uwagi na urlop 14-to dniowy, to zasadne jest przyjęcie, że dopiero spełnienie warunków do skorzystania z dofinansowania przez pracownika daje podstawy do badania spełnienia warunków przez jego dzieci dla uzyskania dofinansowania dla nich. Trzeba bowiem podkreślić, że uprawnienia dzieci pracowników są ściśle związane z posiadaniem przez ich rodziców statusu pracownika urzędu. Ustanie stosunku pracy pracownika (za wyjątkiem emerytów i rencistów czy np. śmierci pracownika) powoduje ustanie również uprawnień jego dzieci do świadczeń z funduszu socjalnego. Zapisy Regulaminu dają podstawę zatem by je interpretować w ten sposób, że w przypadku dofinansowania do „wczasów pod gruszą”, warunkiem koniecznym dla przyznania takiego dofinansowania na dziecko jest przede wszystkim spełnianie wymogów dla uzyskania świadczenia dla rodzica. Trzeba bowiem podkreślić, że mimo, iż jako uprawnionym do świadczeń w Regulaminie jest wskazane dziecko, to nie kto inny jak pracownik ubiega się o dofinansowanie dla swojej rodziny, nie jego dziecko. To pracownik składa wniosek i dokumentuje sytuację rodzinną i materialną, a nie jego dziecko. Poza tym w przypadku wczasów pod gruszą praktyka wskazuje, że pracownik po wykorzystaniu urlopu składa stosowne oświadczenie o sfinansowaniu tych wczasów i ich zorganizowaniu, przy czym w przypadku pracowników ubiegających się o dofinansowanie dla siebie i dzieci, składa oświadczenie przy czym niejako w imieniu dziecka oświadcza w jaki sposób spędzono urlop. Innego rodzaju dokumenty i oświadczenia składa pracownik przy korzystaniu z dofinansowania wypoczynku tylko dla dzieci (kolonie, zielone szkoły itd).

W niniejszej sprawie zatem, aby ubiegać się o dofinansowanie dla dzieci pracownika, dzieci te powinny co najmniej w dacie rozpoczęcia w/w urlopu przez pracownika, posiadać status osoby uprawnionej do uzyskania środków z funduszu.

Jak wcześniej wskazano uprawnionymi do korzystania ze świadczeń z funduszu są dzieci pracowników do czasu ukończenia nauki potwierdzonej stosownym dokumentem.

W niniejszej sprawie w pierwszym wypadku dziecko pracownika w dacie rozpoczęcia przez pracownika urlopu, a nawet w dacie złożenia wniosku o urlop, ukończyło już szkołę. Art. 9 ust. 1 pkt 3 lit.g ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. z 2004r. Dz.U. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) stanowi, że szkoły publiczne i niepubliczne dzielą się m.in. na szkoły ponadgimnazjalne obejmujące m.in. szkoły policealne o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku, których ukończenie umożliwia osobom posiadającym wykształcenie średnie uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu. Podstawa programowa kształcenia w zawodzie [...] określona została w załączniku nr 8 do rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 31 marca 2006 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach: blacharz, blacharz samochodowy, koszykarz-plecionkarz, kucharz, mechanik pojazdów samochodowych, monter kadłubów okrętowych, technik bezpieczeństwa i higieny pracy, technik pożarnictwa, technik technologii wyrobów skórzanych i złotnik-jubiler (Dz.U. Nr 62, poz. 439). Zatem po zrealizowaniu przedmiotowego programu uczeń kończy naukę i ma podstawy do przystąpienia do egzaminu zakończonego uzyskaniem dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe.

Zgodnie z informatorem o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje zawodowe, przygotowanym przez Centralną Komisję Egzaminacyjną w Warszawie we współpracy z Okręgową Komisją Egzaminacyjną w Krakowie oraz Ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe jest formą oceny poziomu opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu danego zawodu określonych w standardzie wymagań, ustalonym przez Ministra Edukacji Narodowej i Sportu.

Egzamin ten, zwany również egzaminem zawodowym, jest egzaminem zewnętrznym. Rolę instytucji zewnętrznych pełnią: Centralna Komisja Egzaminacyjna i osiem okręgowych komisji egzaminacyjnych powołanych przez Ministra Edukacji Narodowej w 1999 roku. Egzamin zawodowy mogą zdawać absolwenci wszystkich typów szkół zawodowych ponadgimnazjalnych i policealnych, które kształcą w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego. Egzamin zawodowy przeprowadzane są raz w ciągu roku szkolnego. Harmonogram egzaminów ustala i ogłasza dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej nie później niż na 4 miesiące przed terminem ich przeprowadzenia. Dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych i szkół policealnych egzamin przeprowadzane są od następnego tygodnia po zakończeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych, a dla absolwentów technikum i technikum uzupełniającego - od następnego tygodnia po zakończeniu egzaminu maturalnego.

Kształcenie [...] realizowane jest m.in. w

[...] odbywa się zgodnie z podstawą programową zatwierdzoną 31 marca 2006r. (Dz.U. Nr 62, poz. 439). Aby uzyskać tytuł zawodowy [...] należy po ukończeniu kształcenia zdać egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Zatem należy ustalić, bo przedłożona legitymacja tego nie wyjaśnia, kiedy uczeń ukończył naukę w szkole. Jeżeli będzie to data 30 czerwca 2011r lub wcześniejsza to należy stwierdzić, że już w dacie rozpoczęcia urlopu przez rodzica, nie był osobą kształcąca się w szkole.

W drugim przypadku zastosowanie będą miały te same przepisy oraz wywody zaprezentowane wcześniej z tą tylko różnicą, że zgodnie z art. 167 ust. 2 ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 164, poz. 1365) datą ukończenia studiów jest data złożenia egzaminu dyplomowego, w przypadku kierunków lekarskiego, lekarsko-dentystycznego i weterynarii - data złożenia ostatniego wymaganego planem studiów egzaminu, a w przypadku kierunku farmacja - data zaliczenia ostatniej, przewidzianej w planie studiów praktyki.

Ukończenie więc studiów przed rozpoczęciem urlopu przez pracownika nie daje podstaw do wypłaty świadczenia dla dziecka.

Okrymiejem

Marzena Kromotowska
Marzena Kromotowska
RADCA PRAWNY
Op-C 424 / 99
16.08.2011